

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9544,SZUBIN-miasto-w-powiecie-nakielskim.html>
04.05.2024, 08:50

SZUBIN (miasto w powiecie nakielskim)

1. Na frontowej ścianie dawnego Domu Polskiego (ul. Szkolna 2), wybudowanego w 1912 r. ze składek polskich (obecnie siedzibie Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Z. Erdmanna), odsłonięto w 1980 r. kamienną tablicę ozdobioną wizerunkiem orła. Upamiętnia ona m.in. siedzibę Rady Robotniczo-Żołnierskiej z 1918 r. i komendę powstańców w 1919 r.

2. Na szczytowej ścianie Domu Polskiego 12 I 2009 r. została odsłonięta druga tablica, upamiętniająca mieszkańców powiatu szubińskiego, *którzy za udział w powstaniu wielkopolskim zostali zgładzeni podczas okupacji niemieckiej*. Tablicę zdobi wizerunek krzyża powstańczego.

3. Na cmentarzu (położonym przy ul. Nakielskiej), blisko bramy po prawej stronie, znajduje się zbiorowy grób powstańców wielkopolskich, otoczony murkiem betonowym. Pośrodku niego wzniesiono w 1928 r. pomnik, zastąpiony

odsłonięty 22 I 1939 r. nowym pomnikiem projektu Stanisława Śledzikowskiego. Zniszczyli go hitlerowcy, a przewrócony pionowy element pozostawiono podczas restauracji w 1969 r. jako pamiątkę barbarzyństwa okupanta. Z tyłu umieszczono trzy prostopadłościenne bloki betonowe z napisem ku czci bohaterów powstania oraz dwiema kamiennymi tablicami (wymienionymi na nowe w 2006 r.) z nazwiskami 22 poległych powstańców (według *LS* stracili oni życie między styczniem a kwietniem 1919 r. w rejonie Szubina, Rynarzewa i Kcyni; trzech z nich pochowano na innych cmentarzach). Oprócz nich spoczywa tutaj 15 szeregowców o nieznanym nazwiskach, poległych w lutym 1919 r.

